

GEOthermie NEDERLAND

Jaarverslag 2025

Onze bijdrage aan de
warmtetransitie van Nederland

'Woord en daad'

In 2025 heeft de geothermiesector opnieuw concrete stappen gezet. Op meerdere locaties zijn projecten in productie genomen of verder ontwikkeld, en er zijn nog talrijke initiatieven in ontwikkeling. Tegelijkertijd is duidelijk dat de opschaling die nodig is voor de warmtetransitie, niet snel genoeg gaat. De randvoorwaarden – financiële instrumenten, vergunningverlening, regelgeving – vragen voortdurend aandacht en bijsturing.

Geothermie Nederland heeft in 2025 veel geïnvesteerd in overleg en stukken – en dat is geen doel op zich. Communicatie met onze leden en samenwerkingen in allerlei vormen dragen bij aan een bloeiende en uitnodigende kenniscommunity met veel onderling contact. Samen met gesprekken met de bewindspersoon, beleidsmakers, bestuurders en toezichthouders vormen deze inspanningen de noodzakelijke basis om de weg vrij te maken voor de plannen en projecten van onze leden.

Uiteindelijk gaat het om het moment dat het praten is afgelopen. Als de boortoren staat. Als de warmte het net op gaat. Als een project ook echt kan uitbreiden. Dat is het referentiepunt van al ons werk – dat wat er daadwerkelijk gebeurt op de locaties.

Dit jaarverslag laat zien hoe we ons daar in 2025 als vereniging voor hebben ingezet. Dat lukt alleen samen. De kracht van Geothermie Nederland wordt bepaald door de leden die hun kennis en ervaring inbrengen in werkgroepen, projecten en bijeenkomsten. Kennisinstellingen, bedrijven en overheden trekken daarin gezamenlijk op. Zo bouwt de sector aan samenhang en slagkracht – niet als praatclub, maar als gemeenschap die weet waar ze naartoe wil.

De resultaten in dit verslag zijn tot stand gekomen dankzij de inzet van onze leden en partners. Wij danken iedereen die heeft bijgedragen. Samen zorgen wij dat aardwarmte zijn rol als onmisbare schakel in de warmtetransitie waarmaakt – in de praktijk, op de locatie.

Bestuur & bureau Geothermie Nederland
Dit jaarverslag (interactieve pdf) geeft inzicht in de activiteiten, inspanningen en behaalde resultaten van Geothermie Nederland in 2025. De financiële resultaten worden opgenomen in het financiële jaarverslag 2025.

Leden Geothermie Nederland d.d. 31-12-2025

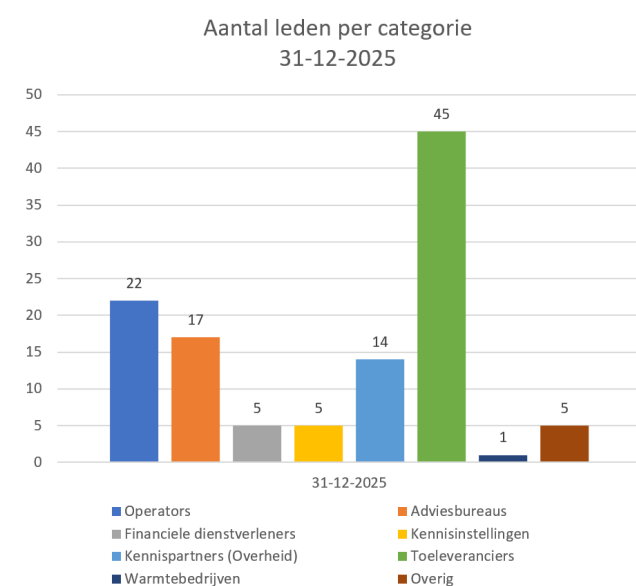
Organisatie

Geothermie Nederland is de vereniging voor organisaties die in de geothermie werkzaam zijn of hierbij een belang hebben. De leden pakken de uitdagingen in de geothermiesector gezamenlijk op met Geothermie Nederland als centrale verbinder voor belangenbehartiging, kennisopbouw, innovatie, draagvlakcreatie, informatievoorziening én ontmoeting. Geothermie Nederland en haar leden zetten zich in voor geothermie en leveren hiermee een tastbare bijdrage aan de warmtetransitie en verduurzaming van Nederland.

Leden

De kern van de vereniging zijn de leden. Geothermie Nederland telde op 31 december 2025 in totaal 114 lidorganisaties.

In 2025 traden 3 nieuwe lidorganisaties toe tot de vereniging. Daarnaast zijn 12 lidorganisaties in 2025 uitgetreden.

Bestuur

- Hans Bolscher, *voorzitter*
- Alexander van Noort (Ennatuurlijk Aardwarmte), *penningmeester*
- Marco van Soerland (HVC), *algemeen bestuurslid*
- Danny van den Berg (Aardwarmte Vogelaer), *algemeen bestuurslid – secretaris*
- Léon Ammerlaan (Ammerlaan TGI), *algemeen bestuurslid (per 17 april 2025)*
- Bas van Dun, *algemeen bestuurslid*
- Jeroen van Duin, *algemeen bestuurslid*
- Barbara Cox, *algemeen bestuurslid (tot 27 november 2025)*
- Michiel Houwing (EBN), *adviseur/toehoorder*

‘Samenwerking met organisaties zit in ons DNA als adviesbureau en dit willen graag verder oppakken door ons lidmaatschap van Geothermie Nederland.’

Maarten Meijer, Impuls Advies

Algemene Ledenvergadering

Tijdens de ALV op 17 april 2025 is het jaarverslag over 2024 gepresenteerd. Léon Ammerlaan is benoemd als nieuw bestuurslid.

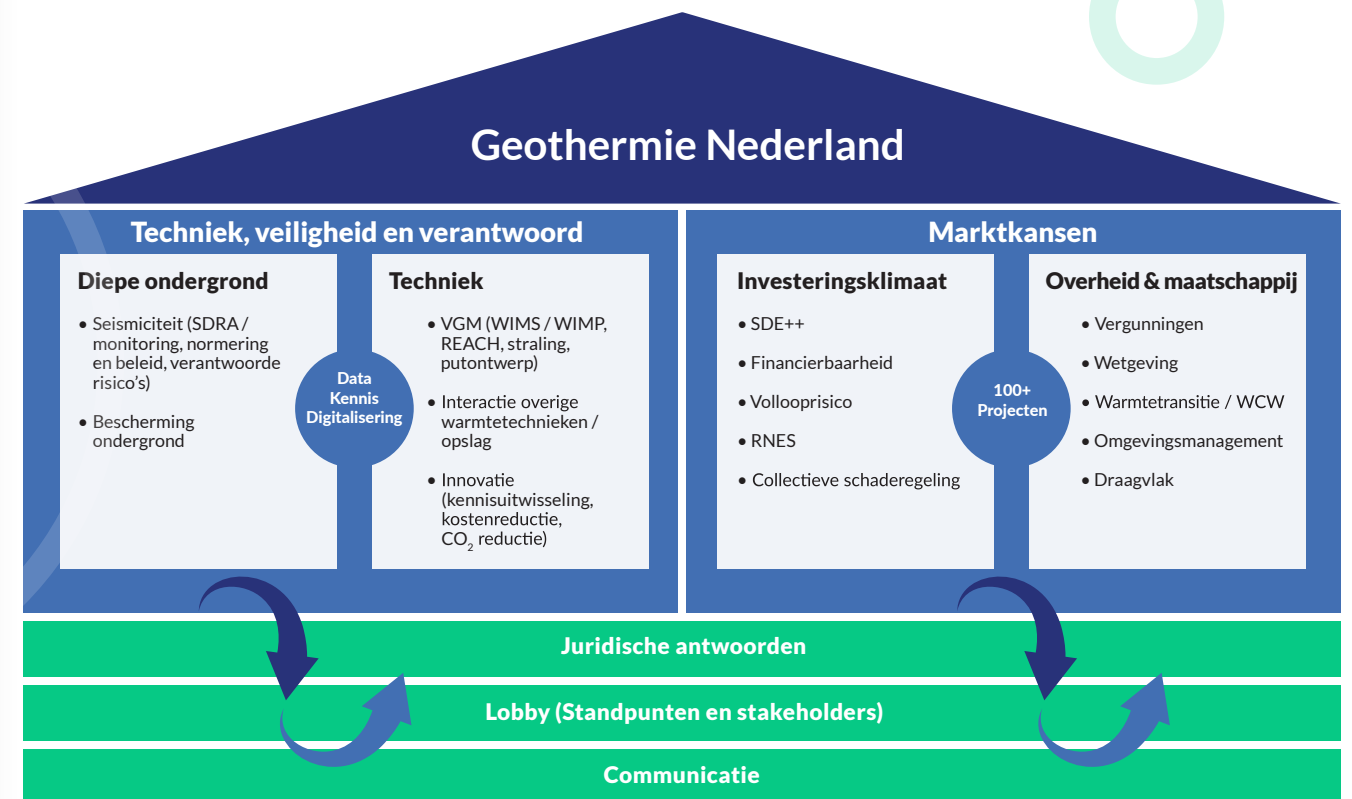
Tijdens de ALV op 27 november gaf Janine Verweij een toelichting op enkele belangrijke speerpunten uit het beleidsplan 2026:

- Subsidie investeringskosten & garantieregeling boorrisico's;
- Aanpassingen in het vergunningstelsel;
- Helder beleidskader (o.a. voor veiligheid & schadeafhandeling).

De ALV stemde ook in om de bijdrage van non-operators te herijken per januari 2026, nadat de contributiesystematiek voor operatorleden eerder in 2025 al was gewijzigd.

De leden pakken de uitdagingen in de geothermie-sector gezamenlijk op.

Bureau

Vaste medewerkers

- Janine Verweij, *directeur*
- Frank Maartense, *programmamanager Techniek*
- Floris Post, *beleidsadviseur Investeringsklimaat*
- Hannes Groot, *beleidsadviseur Innovatie & ondergrond*
- David Weekenstroom, *adviseur Public Affairs*
- Pim van Delft, *beleidsadviseur versnellingsprogramma's & seismiciteit*

Team Geothermie Nederland

Externe medewerkers

Naast de vaste medewerkers wordt, zeker als het gaat om specifieke deskundigheid, gebruik gemaakt van een aantal deskundigen. Ook wordt gebruik gemaakt van ondersteunende diensten van Het Branche Bureau (HBB) voor ledenadministratie, HR en financiën.

In 2025 zijn de volgende personen ingehuurd:

- Anouk Aal, *communicatieadviseur (in dienst bij HBB)*

Voor incidentele werkzaamheden werd gebruik gemaakt van de inzet van:

- Lonneke van Bochove, *consultant*
- Alex Meijer, *juridisch adviseur*
- Onno Jongerius, *consultant*
- Radboud Vorage, *consultant*

Werkgroepen

De werkgroepen bestaan uit experts van de lidorganisaties van Geothermie Nederland. Zij brengen inhoudelijke kennis en praktijkervaring in, agenderen belangrijke thema's en toetsen voorstellen en standpunten. Daarmee geven zij richting aan de activiteiten van de vereniging en zorgen zij voor een stevige inhoudelijke basis.

Werkgroep Public Affairs

De werkgroep Public Affairs zorgt dat geothermie goed op de publieke en politieke agenda's staat. Met de input van de deelnemers draagt Geothermie Nederland als gesprekspartner van beleidsmakers bij aan (nieuwe) wet- en regelgeving en beleid. In 2025 is in samenwerking met de werkgroep een reactie op het prioriteringskader van de ACM opgesteld, daarnaast zijn er ook reacties gegeven op het versnellingsstraject onder REDIII. Ook zijn er diverse position papers naar de leden van de Tweede Kamer gestuurd. De programmacommissies voor zowel de Tweede Kamerverkiezingen als de verkiezingen van de Gemeenteraden werden gevoed met informatie over het belang van geothermie. Informatie Buma is tijdens de kabinetsformatie in een brief gewezen op het belang van geothermie in de energie- en warmtetransitie.

Werkgroep Steunregimes

De Steunregimes-werkgroep (voorheen werkgroep SDE) zet zich in voor voldoende en passende stimuleringsmaatregelen voor geothermie. De werkgroep agendeert onder meer het meenemen van ontwikkelingskosten en een volloopscenario in de SDE-systematiek. Ook wordt gewerkt aan de voorzet voor een alternatief subsidie instrumentarium, zoals een CAPEX en/of vastekosten-subsidie, een garantieregeling voor het ondergrondrisico en een verlengde levensduur regeling voor bestaande putten.

Werkgroep HSE (inclusief sub-werkgroepen)

De werkgroep HSE en de daaronder functionerende subwerkgroepen werken aan een breed scala aan onderwerpen die de veiligheid in de sector vergroten. In 2025 heeft de werkgroep HSE samen met operators een HSE Alert tool ontwikkeld waarin veiligheidsincidenten binnen de sector worden bijgehouden. Deze incidenten worden in de HSE-werkgroep besproken en via een e-mail alert binnen de sector gedeeld als deze ernstig zijn of als er noodzaak is hier als sector onmiddellijk van te leren. De HSE-werkgroep deelt en bespreekt ook 4 keer per jaar een incident tijdens het Operator Overleg. In 2025 heeft de werkgroep HSE ook een update van het GNL VGM-zorgsysteem en de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) gerealiseerd.

Werkgroep Engineering

De werkgroep Engineering richt zich op kennisdeling en afstemming over het ontwerp van geothermieputten en bijbehorende installaties. De werkgroep ondersteunt onderzoek naar ontwerpstandaarden en risicoanalyses en denkt mee over technische oplossingen voor putontwerp en installaties in en rondom geothermische putten. Daarnaast houdt de werkgroep zich bezig met de circulariteit van materialen binnen geothermische operaties. In 2025 hebben werkgroepleden bijgedragen aan workshops over het voorkomen van sidetracks en het delen van lessons learned bij het boren van geothermieputten. Deze inzichten zijn beschikbaar gesteld aan operators van Geothermie Nederland via het besloten deel van de GNL-bibliotheek.

Werkgroep Ondergrond (en subwerkgroep Seismiciteit)

Bij aardwarmtewinning is diepgaande kennis van de ondergrond essentieel. De werkgroep Ondergrond, ondersteund door de subwerkgroep Seismiciteit, werkt aan richtlijnen voor het verantwoord gebruik van de ondergrond, met aandacht voor disciplines zoals geologie en geofysica, en het beheersen van seismische risico's. In samenwerking met TNO, EBN, SodM en het ministerie van Klimaat en Groene Groei wordt een betrouwbaar kader voor seismiciteit ontwikkeld.

Werkgroep Communicatie

De werkgroep Communicatie zorgt voor inhoudelijke coördinatie en afstemming van de communicatie over aardwarmte, met als doel het vertrouwen in geothermie als betrouwbare en duurzame warmtebron te versterken. In 2025 leverden werkgroepleden input voor het TNO-onderzoek WarmingUp-GOO 'Maatschappelijk draagvlak geothermie & HTO nabij bewoond gebied' en waren zij betrokken bij de workshop over draagvlak. Daarnaast wisselen omgevings- en communicatiemanagers binnen de werkgroep actief kennis en ervaringen uit over communicatie en stakeholdermanagement bij projecten.

Geothermie Nederland Young Professionals

Geothermie Nederland Young Professionals is een nieuw netwerk voor medewerkers van de lidorganisaties die actief bezig zijn met hun carrière en/of nog niet zo lang werkzaam zijn in de geothermiesector. Ook onlangs afgestudeerden en (master)studenten kunnen zich aansluiten. In 2025 was een gezamenlijk beachvolleybal- en BBQ-event van Geothermie Nederland Young Professionals en Jong Warmtenetwerk.

Werkgroep Modernisering Mijnbouwwet (tijdelijk)

Samen met een werkgroep van leden heeft Geothermie Nederland input geleverd voor de herziening van de Mijnbouwwet. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn het vereenvoudigen van het vergunningstelsel en het creëren van een helder beleidskader.

Operator Overleg

De operator-leden van Geothermie Nederland komen circa vier keer per jaar bijeen. Tijdens dit overleg wordt veel technische- en operationele kennis gedeeld. In maart vond het eerste Operator Overleg van 2025 plaats bij Hoogweg Aardwarmte in Luttelgeest. De aanwezigen kregen een kijkje op deze bijzondere locatie, waar 200 hectare aan kassen wordt verwarmd met een slimme mix van acht geothermieputten, een biomassacentrale, WKK's, zonnepanelen en warmtepompen.

Workshop 'Zonder draagvlak geen vooruitgang'

Operator Overleg bij Hoogweg Aardwarmte

Bijeenkomsten

Meer dan 400 leden bezochten in 2025 een of meer bijeenkomsten van Geothermie Nederland.

- > 7 bijeenkomsten
- Hoge opkomst
- 58% van de respondenten geeft een rapportcijfer van 8 of hoger

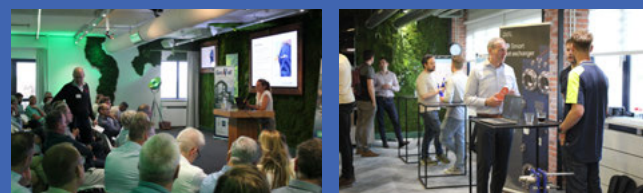
Ledenbijeenkomst 'Geothermie in het regionale energiesysteem'

± 80 deelnemers 17 april Energy Cave

Ledenbijeenkomst Geothermie 'Innovatie'

± 70 deelnemers 12 juni KAS, Woerden

GNL/TNO workshop 'Zonder draagvlak geen vooruitgang'

± 35 deelnemers 24 juni Aristo, Lunetten

Ledenbijeenkomst 'Geothermie versnellen – wie durft te investeren?'

± 80 deelnemers 27 november Energy Cave

Geo4all General Assembly Event

± 70 deelnemers 30 september Energy Cave

Young Professionals volleybaltoernooi

± 25 deelnemers 2 juli Utrecht

Expert workshops in samenwerking met EBN Side track boren / Omgevingswet / Drilling/ ESP

± 25 deelnemers per workshop (m.u.v. Omgevingwet met 70 deelnemers)

Enkele reacties van deelnemers

Goed georganiseerd, veel mensen.

Ik bezoek de bijeenkomsten vooral om een netwerk op te bouwen in geothermie sector.

Interessante onderwerpen en interessante mensen die ook in de geothermie sector actief zijn.

Voor mij is kennisdeling belangrijk, en om elkaar te versterken met communicatie en lessons learned.

De Energy Cave is het inspiratiecentrum voor duurzame ondergrondse energietoepassingen en is verbonden aan het innovatiecentrum RCSG in Rijswijk. Geothermie Nederland is als een van de partners actief betrokken en gebruikt de Energy Cave als ontmoetingsplaats.

Samen impact maken

De warmtetransitie vraagt om tempo, duidelijke randvoorwaarden en samenwerking. In 2025 zette Geothermie Nederland zich samen met leden en partners actief in om de ontwikkeling van aardwarmte verder te versnellen. In gesprekken met de bewindspersoon en met kamerleden, via werkbezoeken en met concrete voorstellen voor beleid hebben we het belang van aardwarmte opnieuw onderstreept.

Kamerbrief: tijd voor uitvoering

Op 4 juli stuurde de toenmalige minister voor Klimaat en Energie, Sophie Hermans, de Kamerbrief 'De ontwikkeling van geothermie' naar de Tweede Kamer. Hierin wordt bevestigd dat aardwarmte een belangrijke rol speelt in de warmtetransitie.

Gesprekken over versnelling

Op 25 augustus sprak voorzitter Hans Bolscher met minister Hermans over de noodzaak van versnelling. De belangrijkste voorstellen van Geothermie Nederland zijn besproken, gericht op betere financierbaarheid en voorspelbare procedures. Tijdens de ledenbijeenkomst op 17 april gaf Luc Mutsaers (ministerie van KGG) aan dat het ministerie geïnteresseerd is in de sector en actief werkt aan het wegnemen van knelpunten

Start Rijksregisseur stimulering aardwarmte

In september is Nel Aland door minister Hermans benoemd tot Rijksregisseur stimulering aardwarmte. De benoeming sluit aan bij de ambitie om geothermie doelgericht op te schalen. Het ministerie initieerde een stimuleringstraject om versnelling mogelijk te maken, onder meer via aanpassing van de Mijnbouwwet. Geothermie Nederland doet namens de sector voorstellen voor maatregelen die bijdragen aan versnelling.

#VERSNELLING #INGESPREK #WERKBEZOEK #UITVOERING

Werkbezoeken: inzicht in de praktijk

Werkbezoeken blijven een krachtig middel om beleidsmakers inzicht te geven in de praktijk van aardwarmte. Door deze bezoeken ontstaat beter begrip voor de kansen én de knelpunten in de praktijk.

- Op 21 maart bezocht minister Hermans Trias Westland. In het Westland draaien bijna tien geothermielocaties met samen circa 200 MW warmte.
- Op 14 april brachten een delegatie van SGP Westland en Tweede Kamerleden van de SGP een bezoek aan Aardwarmte Maasdijk.
- In juni ontving Aardwarmte Vogelaer een delegatie van het ministerie van LNVN.

randvoorwaarden voor aardwarmte te verbeteren en het belang van duurzame warmte onder de aandacht te brengen.

Ook namen we naast onze reguliere sessies met ministeries en instanties deel aan een werksessie over de herziening van de Mijnbouwwet en steunden we een brede oproep voor stabiel en toekomstbestendig klimaat- en energiebeleid.

Inbreng in beleid en debat

Geothermie Nederland stelt regelmatig position papers op om te informeren over de rol van aardwarmte in de warmtetransitie en de randvoorwaarden voor verdere groei. Rond de kabinetsformatie hebben wij deze punten ook onder de aandacht gebracht bij de informateur, met een oproep om de ontwikkeling van geothermie te versnellen.

Geothermie nadrukkelijk op de agenda

Het Actieplan randvoorwaarden energietransitie glastuinbouw van november 2025 laat zien dat geothermie de cruciale factor is in de verduurzaming van de sector. Geothermie Nederland leverde input voor de in het actieplan opgenomen oplossingen, welke ook relevant zijn voor projecten buiten de glastuinbouw. In 2025 stond aardwarmte daarmee stevig op de bestuurlijke en politieke agenda.

Geothermie Nederland wordt daarnaast steeds vaker benaderd door gemeenten en provincies met vragen over geothermie als duurzame warmtebron, het bijbehorende vergunningenbeleid en de technische uitvoering. Dit onderstreept dat geothermie meer aandacht krijgt en een steeds serieuze plek inneemt in de omgevings- en warmteplannen van decentrale overheden.

Samenwerking en gezamenlijke voorstellen

Om de warmtetransitie te versnellen werkt Geothermie Nederland nauw samen met andere brancheorganisaties, kennisinstellingen en overheden. Met partners zoals de NVDE en Glastuinbouw Nederland trekken we gezamenlijk op om de

Veiligheid voorop

Veiligheid staat in de geothermiesector voorop. Verantwoord opschalen van aardwarmte vraagt om veiligheidsbewustzijn, duidelijke veiligheidsnormen, professioneel toezicht en aandacht voor verbetering. In 2025 werkten we samen met leden en werkgroepen aan verdere versterking van veiligheid, transparantie en naleving, onder meer via trainingen en andere vormen van kennisdeling, tools en inbreng op wet- en regelgeving.

ATEX-training

ATEX-training voor operatorleden

Op drie momenten in 2025 volgden operatorleden een training over veilig werken volgens de Europese ATEX-richtlijnen. Daarbij stond het gebruik van ATEX-gecertificeerde apparatuur centraal. Met deze training wordt kennis over regelgeving en veilige toepassing verder verdiept.

Reactie op advies TLS

Op 22 september publiceerde SodM het advies 'Beleidsregels voor aardbevingsbeheersing bij geothermie moeten strenger' over het huidige Traffic Light System (TLS). Geothermie Nederland besprak dit advies met de werkgroep Seismiciteit en stuurde een reactie naar het ministerie van Klimaat en Groene Groei, waarin de visie van de sector op de voorgestelde aanscherpingen is gedeeld. Deze reactie is ook met SodM gedeeld en besproken. Geothermie Nederland blijft in contact met SodM over de communicatie en verdere ontwikkelingen rond seismiciteit.

#RISICOBEPERKING #TOEZICHT #SEISMICITEIT #VEILIGHEIDSCULTUUR
#BRANCHEDOCUMENTEN

Schadeprotocol en garantiefonds

Het aansluiten bij het schadeprotocol van de Commissie Mijnbouwschade is verplicht voor alle mijnbouwsectoren in Nederland behalve voor geothermie wat de unieke positie van geothermie onderschrijft. Toch vindt een groot deel van de sector dat het verstandig is om schadeafhandeling bij de commissie onder te brengen. Transparantie over schadeafhandeling draagt bij aan vertrouwen in de sector.

Geothermie Nederland heeft in 2025, in overleg met het ministerie van KGG en de Commissie Mijnbouwschade, besproken welke aanpassingen nodig zijn in het instellingsbesluit en het schadeprotocol voor de geothermiesector. Het schadeprotocol vormt een essentiële randvoorwaarde voor de oprichting van een garantiefonds voor geothermie. Vooruitlopend op de totstandkoming van dit fonds is met de initiatiefnemende partijen een intentieverklaring opgesteld. Op 27 november heeft de sector kennisgemaakt met de Commissie en haar werkwijze. Deze bijeenkomst was bedoeld om onzekerheden over de procedure weg te nemen en vragen over het schadeprotocol te beantwoorden.

Vernieuwd VGM-zorgsysteem

Het Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM)-zorgsysteem van Geothermie Nederland is in 2025 volledig herzien en vernieuwd. De versie sluit nog steeds aan bij de ISO high level structuur maar is op diverse punten vereenvoudigd en verduidelijkt voor gebruik door operators. Ook heeft een update plaatsgevonden van het Wet- en Regelgeving Register en is er een mogelijkheid gerealiseerd om templates te delen met collega-operators.

Vernieuwde branche-RI&E

De branche-RI&E voor geothermie is in 2025 beschikbaar gekomen in een vernieuwd en toegankelijk Excel-format. Deze versie is specifiek afgestemd op de risico's binnen de geothermiesector en ondersteunt operators bij het voldoen aan de Arbowet. De tool is geactualiseerd op wet- en regelgeving en actief onder de aandacht gebracht bij SodM om eerdere onduidelijkheden weg te nemen.

Consultaties en transparantie

Geothermie Nederland reageerde op de concept-Handreiking beëindigingsplannen niet-nucleaire toepassingen van de ANVS. Ook diende Geothermie Nederland een consultatiereactie in op het concept Circulair Materialen Plan (CMP) bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

'Het mooie van de geothermiesector is dat we elkaar niet als concurrenten zien. We hebben gezamenlijk de slag te maken. De totale beschikbare markt is ongelimiteerd.'

Gerben Everts, Heatliq

Kennis vergroten

Kennisdeling en innovatie zijn essentieel voor de verdere ontwikkeling van geothermie. In 2025 werkten leden, kennisinstellingen en partners samen aan het vergroten van kennis over aardwarmte, onder meer via onderzoek, trainingen, workshops en praktijkervaringen uit projecten. Zo dragen we bij aan een beter begrip van geothermie en aan verdere professionalisering van de sector.

Innovatieprogramma Geo4all

Binnen het innovatieprogramma Geo4all zijn in 2025 belangrijke stappen gezet.

Bij Ennatuurlijk Aardwarmte in Middenmeer is voor het eerst een MDT-stresstest uitgevoerd om het gedrag van het reservoir onder druk te meten. De metingen leveren unieke data op voor veilige en efficiënte aardwarmtewinning.

Ook bij Nature's Heat in Kwintsheul zijn meetcampagnes uitgevoerd om de ondergrond beter in kaart te brengen. Daarnaast zijn de resultaten van werkpakket 1 (lage temperatuur geothermie) gepubliceerd, inclusief een onderzoeksrapport, databestand en publiekssamenvatting.

In Paterswolde zijn twee diepe gesloten bodemlussystemen gerealiseerd bij museum Vosbergen, waar binnen Geo4all verband een monitoringsprogramma wordt uitgevoerd. Kennis en voortgang worden gedeeld via de website innovatie.geothermie.nl en tijdens diverse events.

'Wij geloven dat samenwerking binnen de sector essentieel is om innovatie te stimuleren en projecten efficiënter en duurzamer te realiseren.'

Samira Nazeri, Elixir Engineers

Video stresstest Geo4all in Middenmeer

Stresstest Middenmeer

#INNOVATIE #DRAAGVLAK #KENNISDELING #ONDERZOEK

Innovatiemiddag en expertworkshops

Op 12 juni vond de Innovatiemiddag Geothermie plaats in KAS Woerden. In parallelsessies kwamen praktijkinnovaties aan bod, zoals elektrische optimalisatie, corrosie management en bovengrondse installaties.

Samen met EBN organiseerden we in 2025 meerdere expertworkshops over actuele thema's, waaronder sidetrack boren, de Omgevingswet en ESP's. Daarnaast organiseerden we de workshop 'Lessons Learned Drilling Geothermal Wells', waarin drie operators – Ennatuurlijk Aardwarmte, HVC Aardwarmte en Yeager Energy – hun recente boorervaringen en geleerde lessen deelden. Door deze praktijkgerichte uitwisseling versterken we de sectorbrede kennis van booroperaties.

Verslagen en presentaties van de expertworkshops zijn beschikbaar gemaakt voor deelnemers. Van de workshop sidetrack boren is een whitepaper gepubliceerd en van de ESP workshop zijn 10 lessen gepubliceerd.

Zichtbaarheid op congressen en podia

Tijdens GET2025 in Rotterdam leverde Geothermie Nederland een inhoudelijke bijdrage over de voortgang van Geo4all.

Ook bij het DAP Symposium 2025 en de SPE-workshop "How to Turn on the Heat?" werden inzichten gedeeld over knelpunten en ontwikkelkansen voor geothermie in Nederland.

Tijdens Der Geothermie Kongress in Frankfurt is een posterpresentatie over het Geo4all project gegeven.

Posterpresentatie Geo4all in Frankfurt

Kennisdeling in werkgroepen

De werkgroepen van Geothermie Nederland vormen een belangrijk platform voor kennisuitwisseling. Experts van lidorganisaties delen hier ervaringen uit de praktijk en werken samen aan technische vraagstukken, beleidsthema's en innovatie. Deze interactie tussen leden, kennisinstellingen en het bureau van Geothermie Nederland zorgt ervoor dat kennis uit projecten en onderzoek wordt gedeeld en verder ontwikkeld binnen de sector.

Samen leren over draagvlak

Technische innovatie gaat hand in hand met maatschappelijke acceptatie.

Op 24 juni organiseerde Geothermie Nederland een workshop over draagvlak en omgevingsmanagement, in samenwerking met TNO. Aan de hand van praktijkvoorbeelden, onderzoeksinzichten en interactieve werkvormen werd verkend hoe weerstand kan worden omgezet in samenwerking.

Ook in 2025 organiseerde Geothermie Nederland de driedaagse training Strategisch Omgevingsmanagement (SOM) Geothermie, gericht op het versterken van samenwerking en draagvlak rond geothermieprojecten.

Nieuwe inzichten en studies

In 2025 verschenen diverse studies die het belang van aardwarmte onderstrepen.

- Een studie van CE in opdracht van EBN laat zien dat aardwarmte kan bijdragen aan het ontlasten van het elektriciteitsnet.
- In de Toekomstverkenning WLO van het PBL wordt geothermie genoemd als CO₂-vrije energiebron met groeipotentieel.
- Voor de tuinbouwsector werd het eindrapport van de Meritorder Warmte-analyse gepubliceerd, dat helpt om de inzet van duurzame warmtebronnen te maximaliseren.

Uitleg bij Aardwarmte Vogelaer

‘Als gemeente willen we goed aangesloten zijn op de ontwikkelingen en kennis in geothermie, daarom zijn we onderdeel van Geothermie Nederland.’

Esmée Waardenburg, Gemeente Amsterdam

In gesprek met publiek en professionals

Tijdens publieksactiviteiten zoals Kom in de Kas, Open Energiedag en open dagen bij aardwarmtelocaties kregen bezoekers inzicht in de werking van aardwarmte.

Daarnaast werd de nieuwe Handreiking Aardwarmte van het NPLW gepresenteerd, die gemeenten ondersteunt bij de vertaling van potentie naar lokaal beleid.

Uitbreiding Handreiking Aardwarmte

AllesoverAardwarmte.nl en Toolkit Aardwarmte

Het kennisportaal AllesoverAardwarmte.nl blijft een belangrijk middel om feitelijke informatie over aardwarmte toegankelijk te maken voor een breed publiek.

Via de Toolkit Aardwarmte kunnen leden en partners gebruikmaken van infographics, video's, presentaties en folders om lokaal uitleg te geven over aardwarmte. Daarmee ondersteunen we eenduidige en begrijpelijke communicatie over de sector.

Bekijk de website

Investeringsklimaat verbeteren

Om het groeipotentieel van aardwarmte te benutten, zijn betere en effectievere randvoorwaarden nodig. In 2025 lag de focus op verbetering van het subsidiesysteem, het wegnemen van knelpunten rond netcapaciteit en het versterken van Europese en nationale beleidskaders. Niet méér subsidie, maar slimmer en beter passend.

Effectiever subsidiesysteem voor geothermie

In opdracht van Geothermie Nederland en EBN is onderzocht hoe de SDE++ beter kan aansluiten op de kenmerken van geothermie. De conclusie: met hetzelfde budget kunnen meer projecten worden gerealiseerd als het instrumentarium beter aansluit op de hoge aanvangsinvesteringen en specifieke risico's.

De studie stelt een combinatie voor van:

- een vaste jaarlijkse subsidie, los van gasprijsontwikkelingen, en
- een gerichte CAPEX-subsidie voor hoge initiële investeringen.

Ook tijdens de marktconsultatie van de SDE++ hebben wij gepleit voor een deels CAPEX-gebaseerde systematiek en aandacht gevraagd voor het volloopriscio en de verlengde levensduur van projecten.

Eindrapportage geothermiesubsidie Impuls

Kamerbrief 'Toekomst van de SDE++'

Op 21 november informeerde minister Hermans de Tweede Kamer over het traject 'Toekomst van de SDE++'. Het kabinet erkent dat de regeling voor technieken zoals geothermie nog niet optimaal werkt, onder meer vanwege hoge investeringskosten en specifieke projectrisico's. Er wordt onderzocht hoe de regeling effectiever kan worden ingericht, bijvoorbeeld via een aangepaste indeling van techniekcategorieën.

Resultaten SDE++ -rondes

Van de acht ingediende geothermieprojecten in de SDE++ 2024-ronde hebben zes projecten een beschikking ontvangen. In de voorlopige resultaten van de SDE++ 2025-ronde zijn zeven aanvragen voor geothermie ingediend waarvan twee in combinatie met een warmtepomp. Door sterke overtekening van het totale budget is de kans reëel dat niet alle projecten binnen het totale budget vallen, ondanks het gealloceerde budget binnen het laagtemperatuur-domein.

Netcongestie en prioritering

Netcapaciteit vormt in toenemende mate een knelpunt voor warmteprojecten. Geothermie kan juist bijdragen aan ontlasting van het elektriciteitsnet, bijvoorbeeld in combinatie met opslag of WKK. Geothermie Nederland heeft hierover gesproken met de ACM en gereageerd op het ontwerpbesluit over netprioritering. In het definitieve prioriteringskader zijn enkele verbeteringen doorgevoerd, maar belangrijke knelpunten blijven bestaan. Zo is het voor geothermieprojecten nog altijd lastig om zelfstandig prioriteit aan te vragen.

#SDE++ #CAPEX #NETCONGESTIE #REDIII #VERGUNNINGEN

Panelgesprek investeringsklimaat

REDIII en versnellingsgebieden

In reactie op de implementatie van de herziene Europese richtlijn hernieuwbare energie (REDIII) pleitte Geothermie Nederland voor praktisch uitvoerbare procedures en kortere doorlooptijden van vergunningen. Ook hebben wij een projectenlijst aangedragen voor mogelijke 'versnellingsgebieden'. In de definitieve mapping is geothermie op meerdere locaties expliciet erkend als versnellingsoptie.

Ledenbijeenkomst: Geothermie versnellen – wie durft te investeren?

Tijdens de ledenbijeenkomst op 27 november stond het investeringsklimaat voor aardwarmte centraal. Te gast was Nel Aland, Rijksregisseur stimulering aardwarmte. Met haar en andere betrokkenen is gesproken over de vraag hoe overheid en sector samen duidelijke randvoorwaarden kunnen creëren voor versnelling. Tarek Hopman (Impuls Advies) presenteerde de resultaten van het onderzoek naar effectievere SDE-ondersteuning voor geothermie. Daarnaast werd vooruitgeblikt op vervolgonderzoek van Fakton Energy naar structurele financieringsoplossingen en in een panelgesprek gingen Ivan Das (Rabobank) en Rob Peters (Yeager Energy) in op de vraag: wat is er nodig om meer en sneller te kunnen investeren in aardwarmteprojecten?

'Om meer te kunnen investeren in aardwarmteprojecten is continuïteit in beleid en heldere afspraken van het grootste belang.'

Ivan Das, Rabobank

Ontwikkeling aardwarmtewinning 2025

Van project naar productie: nieuwe stappen in de sector

In 2025 zijn verschillende aardwarmteprojecten een nieuwe fase ingegaan. Na eerdere booractiviteiten is op meerdere locaties gewerkt aan de ingebruikname van installaties, uitbreiding van capaciteit en aansluiting op warmtenetten.

Nieuwe en uitgebreide aardwarmteprojecten

Sinds 1 maart levert de aardwarmtebron van **Aardwarmte Maasdijk** duurzame warmte aan glastuinbouwbedrijven in het Westland. In eerste instantie worden 24 tot 26 telers aangesloten. Wanneer alle drie doubletten in gebruik zijn, kan dit oplopen tot circa 80 bedrijven. In oktober is het tweede doublet in gebruik genomen, waardoor nog eens zes tuinbouwbedrijven worden aangesloten.

Bij **Aardwarmte Vogelaer** zijn in 2025 belangrijke stappen gezet. Na een boorperiode van 2,5 maand zijn de boringen van de tweede installatie op 1 september afgerond. Dit project zal nog eens zestien tuinbouwbedrijven van aardwarmte voorzien. De eerste warmte wordt begin 2026 verwacht. Daarnaast werd op 2 juli de levering van aardwarmte gestart aan woningen in de nieuwe woonwijk Westmade-Noord. Deze woningen worden volledig verwarmd met warmte afkomstig van Aardwarmte Vogelaer.

Ook bij **Aardwarmte Polanen** is in 2025 hard gewerkt aan de afronding van het project. In het najaar vond de zogenoemde hot commissioning plaats, waarbij de installatie in een testfase warmte produceert en levert aan het warmtenet. De officiële start van de warmtelevering wordt in 2026 verwacht.

In **Middenmeer** boorde Ennatuurlijk Aardwarmte drie nieuwe putten. Door een aangepaste vervolgvergunning mag het project met een hoger debiet en meer injectiedruk opereren, waardoor de productiecapaciteit toeneemt.

Vervolg Geothermie Delft

Bij het project Geothermie Delft vonden in 2025 diverse voorbereidende werkzaamheden plaats om begin 2026 de eerste duurzame warmte te kunnen leveren aan gebouwen en studentenwoningen op de TU Delft-campus. In de komende jaren zullen naar verwachting nog circa 6.000 huurwoningen worden aangesloten. De ambitie is om uiteindelijk ongeveer 15.000 woningen en bedrijven in Delft van aardwarmte te voorzien. Daarnaast zorgt het project voor wetenschappelijke kennis over geothermie en biedt het studenten van de TU Delft toegang tot real-life data en praktijkervaring.

Zicht op de ondergrond: afronding SCAN-boringen

Het onderzoeksprogramma SCAN in opdracht van EBN heeft in 2025 belangrijke mijlpalen bereikt.

#BORINGEN #PRODUCTIE #VERGUNNINGEN #POTENTIE

In december werd de achtste onderzoeksboring afgerond, waarmee de boorcampagne werd voltooid. Daarnaast is het seismisch onderzoek in de Metropoolregio Amsterdam afgerond. In een werkgebied van circa 160 kilometer zijn metingen uitgevoerd in negen gemeenten. Door de combinatie van seismisch onderzoek en de SCAN-onderzoeksboringen ontstaat een steeds completer beeld van de Nederlandse ondergrond. Alle resultaten worden publiek beschikbaar gemaakt via [NLOG.nl](https://nlog.nl).

Nieuwe spelers in de sector

De Nederlandse geothermiesector blijft zich ontwikkelen. In 2025 trad **OMV GeoTherm NL BV** toe tot de Nederlandse markt en nam de rol van Shell over in projecten in Rotterdam, Capelle en Rijnland. Daarnaast versterkte **Yeager Energy** zijn positie door de overname van Wayland Energy, nadat het eerder al een meerderheidsbelang had verworven in Aardwarmte Vogelaer.

TNO-rapport: ambitie 2030 haalbaar, 2050 nog onzeker

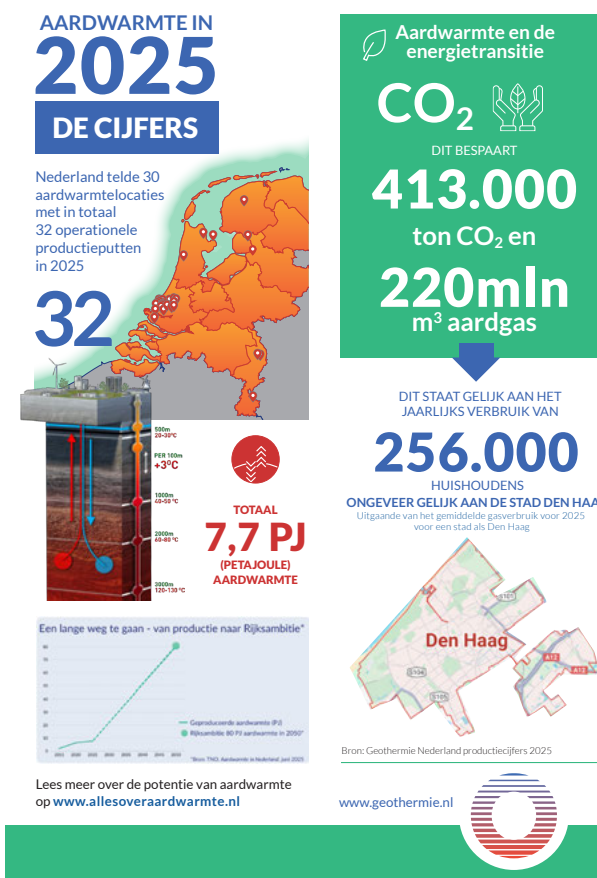
In opdracht van het ministerie analyseerde TNO de ontwikkeling van aardwarmte in Nederland. De productie ligt nu op bijna 8 PJ en het doel van 15 PJ in 2030 wordt als "zeer waarschijnlijk haalbaar" gezien. Voor 2050 zijn er meer onzekerheden. Een eerder genoemde Rijksambitie van 80 PJ lijkt alleen haalbaar in een zeer optimistisch scenario en zal niet behaald worden zonder aanvullend beleid vanuit de overheid.

Lage Temperatuur Aardwarmte

In 2025 werd gewerkt aan het ontwerp van een stimuleringsprogramma voor lage temperatuur aardwarmte (LTA, 500-1500 m). In 2025 organiseerden het ministerie van Klimaat en Groene Groei en RVO een marktconsultatie met sectorpartijen over de kansen en randvoorwaarden voor opschaling. Deze consultatie vormt een belangrijke stap richting een meerjarig versnellingsprogramma dat in 2026 van start is gegaan.

Productiecijfers aardwarmte 2025

Geothermie Nederland verzamelt jaarlijks de productiegegevens van alle aardwarmte doubletten in Nederland. In 2025 werd 7,7 petajoule (PJ) aardwarmte geproduceerd. Met deze productie wordt jaarlijks circa 220 miljoen m³ aardgas bespaard en ongeveer 413.000 ton CO₂ vermeden. Dit staat gelijk aan het energieverbruik van ongeveer 256.000 huishoudens. Hoewel de productie de afgelopen tien jaar sterk is gegroeid, is verdere opschaling noodzakelijk om de Rijksambitie van 80 PJ in 2050 te realiseren. Aardwarmte kan en moet een veel grotere bijdrage leveren aan een duurzame en betaalbare warmtevoorziening in Nederland.

Aardwarmte in de schijnwerpers

In diverse media wordt aandacht besteed aan het belang van aardwarmte en wat er nodig is voor meer aardwarmte.

Vakblad Onder Glas

AARDWARMTE ENERGIE & CO2 NIEUWS

Hans Bolscher van Geothermie Nederland:
'Geothermie mag wel wat meer prioriteit krijgen van de minister'
VAKBLAD ONDER GLAS | 13 februari 2025

RTL Nieuws

RTL Nieuws besteedde in een videoreportage aandacht aan de potentie van aardwarmte in Nederland.

NPLW

"Discussie over warmtenetten zit aardwarmte in de weg"

Achtergrondverhaal

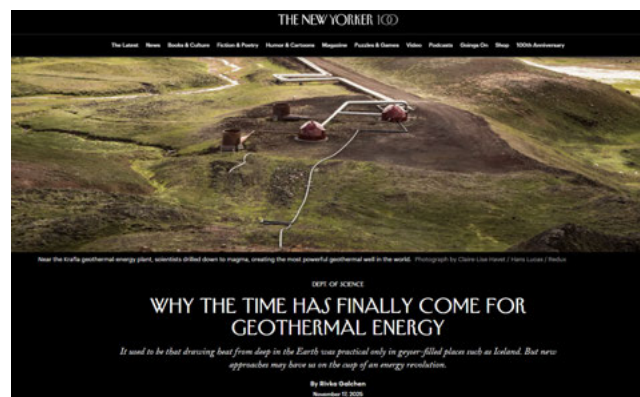
13 maart 2025

Ambitieuze plannen heeft Geothermie Nederland. Veel meer productie van aardwarmte, omdat het kan én direct zorgt voor een forse besparing van aardgas. In 2024 is daar naar eigen zeggen een begin mee gemaakt: 16 procent meer productie dan in de jaren ervoor. Maar branchevoorzitter Hans Bolscher denkt groter, neemt een voorbeeld aan steden als Parijs en München, al tientallen jaren ruim voorzien van aardwarmte. "En wij blijven maar over warmtenetten discussiëren. Schiet eens op, maak ze betaalbaar."

The Economist en The New Yorker

The Economist publiceerde een artikel waarin het potentieel van geothermische energieoplossingen wordt belicht: *Geothermal's time has finally come*. Ook the New Yorker publiceerde een artikel: *Why the time has finally come for geothermal energy*. [Lees verder](#)

#MEDIA #RTLNIUWS #NPLW #THENEWYORKER #VIRTUELETOUR

Virtueel rondkijken in aardwarmtecentrale

Altijd al willen weten hoe de aardwarmtecentrale aan de Leyweg in Den Haag eruit ziet? Met een drone is een virtuele rondleiding gemaakt. Dit geeft een kijkje in onder andere de productie- en injectieput, de warmtewisselaars en pompkelder.

Ter gelegenheid van de opening van aardwarmte Maasdijk is er een video gemaakt die het hele project in beeld brengt.

De video's en andere materialen over aardwarmte zijn te vinden in de Toolkit Aardwarmte op [AllesoverAardwarmte.nl](#)

'Geothermie Nederland is hét platform voor de Nederlandse geothermiesector en biedt voor ons daarom goede mogelijkheden'

Arjan van Boven, WFR Oilfield Services

© april 2026

